

Särskilda villkor - Ryggmärgsskador

Vård och rehabilitering av personer med förvärvad ryggmärgsskada på en nationell högspecialiserad vårdenhet (NHVe) ska ske i specialiserade multidisciplinära och multiprofessionella ryggmärgsskadeteam (enligt nedan).

Kritisk medicinsk kompetens (läkare)

NHVe ska ha följande specialister, samtliga med särskild kunskap om ryggmärgsskador och erfarenhet av behandling inom sitt område:

- Rehabiliteringsmedicinsk specialist
- Kirurgisk kompetens inom ryggortopedi, neurokirurgi, öron-näsa-hals, urologi, plastikkirurgi, handkirurgi och tarmkirurgi
- Diagnostisk kompetens inom neuroradiologi och neurofysiologi
- Specialister inom neurologi, anestesi- och intensivvård, lungmedicin, infektionssjukdomar, onkologi och invärtesmedicin eller kardiologi med angiologisk expertis
- Reproduktionsmedicinsk kompetens, psykiater, smärtläkare/smärteam, spasticitetsteam och hjärnskadeexpertis.

För NHVe som har ett utökat ansvar för någon av undergrupperna inom förvärvade ryggmärgsskador (barn och ungdomar eller funktionellt mycket höga skador) krävs även nedanstående kompetenser:

För barn och ungdomar med förvärvad ryggmärgsskada:

- Specialist i barn- och ungdomsneurologi med habilitering
- Kirurgisk kompetens inom barnkirurgi och barnurologi, samt inom ryggortopedi, neurokirurgi och öron-näsa-hals med inriktning mot barn och ungdomar (inklusive särskild kompetens i skolioskirurgi)
- Diagnostisk kompetens inom neuroradiologi och neurofysiologi *med inriktning mot barn och ungdomar*
- Specialist inom anestesi- och intensivvård med inriktning mot barn och ungdomar
- Kompetens inom barn- och ungdomspsykiatri samt andnings-, smärt- och spasticitetsteam för barn och ungdomar

För patienter med funktionellt mycket höga skador med kvarstående andningsunderstöd:

- Särskild kompetens inom lungmedicin, intensivvård, öron-näsa-hals och neurofysiologi med kunskap om andningsfunktion och andningshjälpmedel samt diafragma-/frenikusstimulering vid höga ryggmärgsskador
- Kirurgisk eller thoraxkirurgisk kompetens för operativt ingrepp vid stimulering

Andra typer av kritisk kompetens (t.ex. sjuksköterska, kurator, psykolog eller fysioterapeut med specialkompetens)

NHVe ska ha följande kompetenser, samtliga med specialiserad kunskap om ryggmärgsskador:

- Arbetsterapeut
- Dietist
- Fysioterapeut
- Kurator
- Logoped
- Ortopedingenjör
- Psykolog/Neuropsykolog
- Rehabinstruktör
- Sexolog
- Sjuksköterska
- Tarmterapeut
- Undersköterska
- Uroterapeut

För NHVe som har ett utökat ansvar för någon av undergrupperna inom förvärvade ryggmärgsskador (barn och ungdomar eller funktionellt mycket höga skador) krävs även nedanstående kompetenser:

För barn och ungdomar med förvärvad ryggmärgsskada:

- Ovanstående kompetenser (arbetsterapeut, dietist, fysioterapeut, kurator, logoped, ortopedingenjör, psykolog/neuropsykolog och sexolog), samtliga med erfarenhet av barn och ungdomar med funktionsnedsättning
- Barnsjuksköterska
- Barnsköterska
- Lekterapi
- Sjukhuslärare/specialpedagog för förskola och skola
- Uroterapeut med kompetens att behandla barn och ungdomar med neurogen blås- och tarmfunktionsnedsättning

För patienter med funktionellt mycket höga skador med kvarstående andningsunderstöd:

- Arbetsterapeut och logoped med särskild kompetens för avancerade tekniska hjälpmedel för kommunikation och omgivningskontroll
- Fysioterapeut och omvårdnadspersonal med erfarenhet av andningsstöd och hjälpmedel

Kritiska medicinska resurser (utrustning, lokaler etc.)

- Hjälpmedelscentral

- Lokaler och utrustning anpassade till omhändertagande och rehabilitering av aktuell patientgrupp
- Operationsresurser för ryggkirurgi, neurokirurgi med beredskap dygnet runt
- Tillgång till avancerat andningsunderstöd och avancerad andningsvård
- Tillgång till neurointensivvård
- Tillgång till neuroradiologisk intervention

Kritiska diagnostiska metoder

- Laboratoriemedicin, baktlab, kemlab, klinfys
- MRT, tillgång dygnet runt
- Neurofysiologiska diagnosmetoder
- Urodynamiska diagnosmetoder

Övrigt (krav på NHVe att utveckla t.ex. vårdplaner etc.)

- Upprätta ett nationellt vårdprogram avseende aktuell vård vid ryggmärgsskador, i samverkan med andra NHVe
- Upprätta individuell vårdplan för patienten, senast vid utskrivning från NHVe
- NHVe ska bidra till att forskning inom det aktuella sjukdomsområdet bedrivs
- NHVe ansvarar för att samverka med företrädare för patienter och närstående i utvecklingen av vårdområdet